

Comentariul operei Fratii Jderi scrisa de Mihail Sadoveanu-a cincea parte

Culoarea alba primeste la Sadoveanu sensuri pozitive. Calul alb este simbolul puterii politice, iar bourul alb este primordial, fiind o metafora a vechimii timpului.

Izvorul alb este o metafora a curgerii tuturor lucrurilor, sugerand existenta universala. Forma metaforica a acestei calatorii pe verticala, spre starea edenica a inceputurilor, este vanatoarea. Daca stihile si apele sunt imagini ale schimbarii, ale curgerii temporale, muntele, piatra exprima permanenta, fixitatea. Pestera este un loc al meditatiei.

Inca o data observam ca la Sadoveanu natura nu este decorativa. Omul intra in corespondenta cu ea, este incadrat cosmologic. Initierea in cel mai inalt grad in tainele naturii o intalnim la mag sau la intelept. Un astfel de tip uman este schivnicul de la Izvorul Alb, insa adevarati magi sunt si arhimandritul Amfi-Iohie Sendrea, cuviosul Nicodim, si chiar Stefan cel Mare, care preia semnificatia unor aspecte ale cosmosului si o aplica in planul guvernarii terestre.

Primele doua volume ale romanului alcatuiesc o cronica de familie, avand in vedere concretul perisabil, viata de toate zilele. In acelasi timp, ele sunt o cronica sociala, analizand procesul alcatuirii unei noi societati moldovenesti, bazate pe randuiala si dreptate. Ultimul volum este mai incarcat de istorie, este o fresca a intregii Moldove care se intareste pentru razboiul cu turcii. In acest sens, scena secundara in care Manole Par-Negru primeste putere de la ursul care-i calca salele este simbolica. Razboiul e o afacere a intregului popor.

Distingem doua episoade principale. Primul este calatoria lui Ionut in Imperiul Otoman. Inainte de a face acest pelerinaj strategic, personajul, care ilustreaza motivul orfanului, este adoptat de trei ori: prima data il gasim in familia lui Nechifor Caliman, apoi il adopta Iisaftea si in cele din urma arhimandritul Amfilohie Sendrea ii devine parinte spiritual.

Imperiul lui Mehmet are atributele infernului. Reaparitia lui Ionut la suprafata, in urma acestei disparitii initiatice, produce achizitionarea unei a doua personalitati, o transmutare de destin.

Dintre episoadele secundare retinem farsa jucata de Ionut lui Alexandrel-Voda, dar si povestea plina de mister a morarului de la Manailesti, dupa care urmeaza o enclava descriptiva - prezentarea tinutului Vasluiului, ce retine atentia prin dimensiunea panoramica, cadru pregatitor pentru al doilea episod fundamental cu functie de deznodamint: batalia de la Vaslui. In realizarea tabloului luptei de la Podul-inalt se recurge la procedeul amplificarii epopeice obtinut prin comparatii si hiperbole. Astfel, batalia finala este plasata in timpul mitic. Scena confruntarii cu balaurul se repeta canonic, de-a lungul intregului text, lucru ce duce la potentare in final: "foirea urdiei a pornit din nou, ca a unui balaur cu multe capete si labe care se taraia prin mlastina"; "...trupul balaurului a fost curmat in doua". In acest context simbolic, Stefan cel Mare este investit

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari

<http://referatenoi.ro>

cu rolul mitic al omoratorului de dragoni: "Osmanlaili au pornit in risipa manati de biciul de foc al
acelui arhanghel infricosat..."

Timpul terestru, istoria, irupe in eternitate.